

Európán kívüli országok földrajza

Mik az úticélok ebben a témakörben?

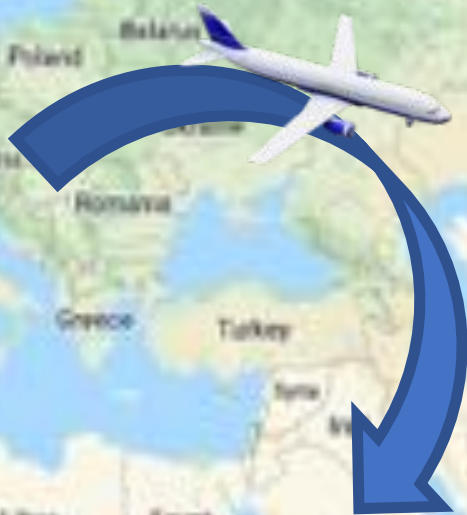
- Ázsia: Délnyugat-Ázsia, Törökország, Izrael, Japán, Kelet- és Délkelet-Ázsia, Kína, India
- Amerika: USA, Kanada, Mexikó, Dél-Amerika országai
- Afrika

1. megállónk Ázsián belül: Délnyugat-Ázsia

Az ázsiai utazás előtt játszunk egyet!

- Keresd fel a www.menti.com oldalt!
- Írd be a kódot: 18 16 48 !

Délnyugat-Ázsia vagy Közel-Kelet?

Földrajzi fogalom
vs.
politikai-történelmi fogalom

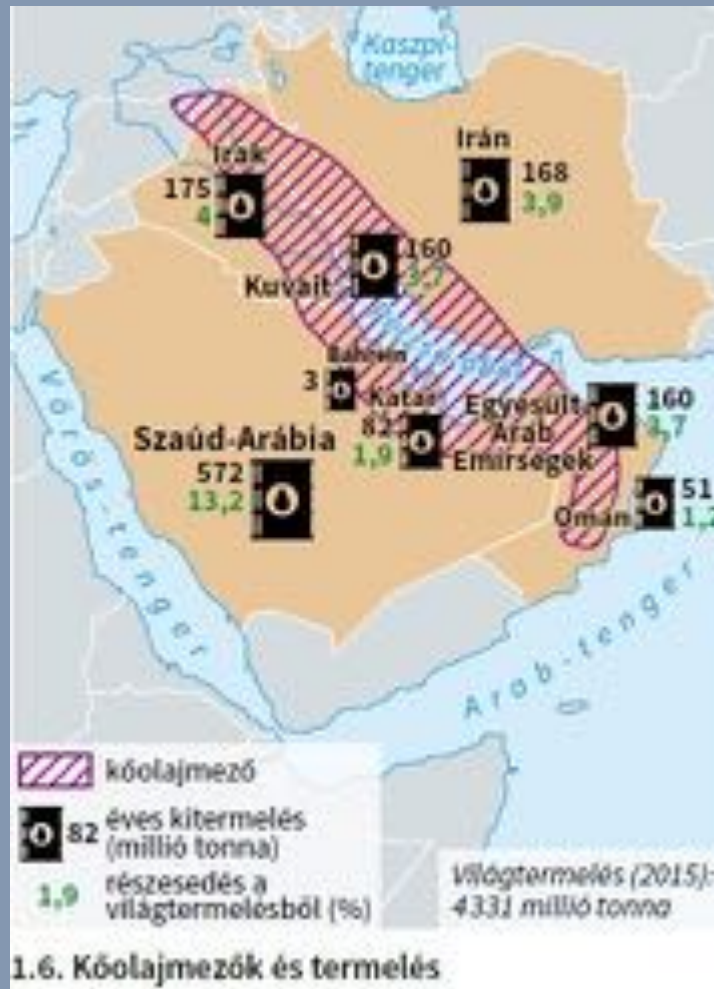
Délnyugat-Ázsia országai

A gazdaságot meghatározó kőolaj

Nézzük meg a kőolaj mennyiségét a térségben a tankönyv 194. oldalának 1.6-os ábráján!

Miért itt a legnagyobb a kőolajkészlet?

A könnyebb megértéshez egy animációt is megnézhettek a kőolaj kialakulásáról: <https://www.youtube.com/watch?v=AMFz7oNZI7o>

- A világ kőolajkészletének 2/3-a,
- a világ földgázvagyonának 1/3-a itt található.
- Eloszlásuk egyenlőtlen az országok között.

Kőolaj és földgáz gazdasági haszna

Sokoldalú hasznosítás:

Gáztüzelésű erőművekben elektromos áram előállítására

Földgáz energiáját hasznosítják a víz sótalanítására → ivóvíz kinyerése

Földgázból a vegyipar műtrágyát állít elő → export

Kőolaj nagy részét exportálják

Ma a legtöbb kőolajat az üzemanyaggyártáshoz használják fel (pl. kerozin, dízelolaj, benzin)

Kőolajvezetékek kiépítése fellendítette az acélipart

Jelentős kőolaj-felhasználó a műanyaggyártás

Kőolaj-finomítók a fejlett országok kikötőiben

Nyertes országok:
nagy kőolajvagyonú,
de kis népességűek,
pl.:

Egyesült Arab Emírségek,
Kuvait, Katar, Szaúd-Arábia

Infrastruktúra, kikötők,
repülőtér, oktatás,
egészségügy fejlesztése,
életszínvonal emelkedése

Speciális esetek:

Irak, Irán: kevésbé fejlett =
keves fejlesztés + sok
fegyverkezés

Bahrein: kevés
kőolajkészlet, de sok
bevétel a kőolajfinomítás
miatt (különböző
frakciókat állítanak elő)

Törökország, Szíria,
Jordánia, Libanon:
tranzitország = olcsóbb
kőolaj + tranzitilleték

Dubaj fejlődése

Nézd meg a videót, és győződj meg róla, hogy a nyertes országokban szemmel látható a fejlődés!

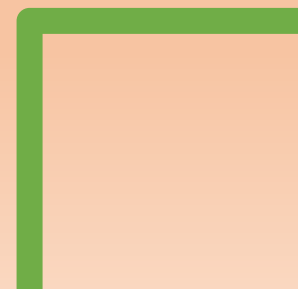
<https://www.youtube.com/watch?v=XPd5AmTEkdk>

**Milyen negatív következményei
vannak az exportfüggőségnek és a
kőolaj uralmának?**

– Emlékezz vissza!

- „Probléma”: pl. elektromos autók elterjedése
- Megoldás: pl. turizmus

Kőolaj mint tőzsdeáru

- A világpiaci ár a kereslet függvényében alakul → ebből származtatják a belföldi árakat
- 1974-2000: legdrágább a Brent-féle olaj
- Kőolajkészletek előre meghatározottak: év elején túlkínálat, az év 2. felében hiány
- OPEC 2008-2009: 75 \$/hordó → 2011: + 50\$ a kitermelés visszafogása miatt → amerikai palaolaj kitermelése nőtt → kőolajtöbblet → 2014-2016: árak visszaesése
- Szovjet példa: alacsonyabb áron jutottak kőolajhoz → pazarlás → összeomlás
- Amerikai példa: központi árszabályozás = belföldön kitermelt olajár + importolaj árának súlyozott átlaga → összeomlás

1. Választható feladat: A kőolaj történetével vagy a vízhiány problémájával szeretnél mélyebben megismerkedni?

1. Hogyan változott a kőolaj felhasználása?

- Nézz utána, hogy mire használták a kőolajat a különböző történelmi korokban!
- Gyűjts össze és írd legalább 5 különböző korszakból származó felhasználási módot!

2. Hogyan oldható meg a vízhiány?

Gondold végig, hogyan lehetne egyéb módon megoldani a vízhiány problémáját az érintett délnyugat-ázsiai országokban vagy nézz utána az interneten, hogy milyen megoldások születtek eddig!

Írd legalább 3 lehetőséget, amelyek szerinted megoldásként szolgálhatnak a problémára!

Csak az egyik feladat kötelező!

Határidő: április 28. 20:00!
Beadás a szokásos módon!

Nézzük a társadalmi jellemzőket a tankönyv 192. oldalán található 1.1. és 1.2. ábráján!

1.1. Népcsoportok Délnyugat-Ázsiában

1.2. Délnyugat-Ázsia vallásai

- etnikailag heterogén
- vallásilag homogénebb

Társadalmi feszültségek

- Heterogén etnikai összetétel miatt jelentős társadalmi feszültségek
- Arab világot mesterségesen meghúzott politikai határok szabdalják szét
- Azerbajdzsán-Örményország közötti konfliktus Hegyi-Karabah területe miatt
- Izraelben az arab, Irakban és Törökországban a kurd kisebbség okoz konfliktusokat
- Vízihiány: Törökország az Eufráteszen és a Tigrisen épített duzzasztógáttal haragította magára Szíriát és Irakot

Ingatag politikai helyzet és fegyveres konfliktusok

Ismerd meg a vallási és kulturális sajátosságokat egy rövid játékkal!

<https://learningapps.org/display?v=p3ks7xe5v20>

Segítség: A feladat megoldásához hívd segítségül a tankönyved 192-193. oldalát!

Ankara, Törökország

Bagdad, Irak

Teherán, Irán

Rijád, Szaúd-Arábia

Bejrút, Libanon

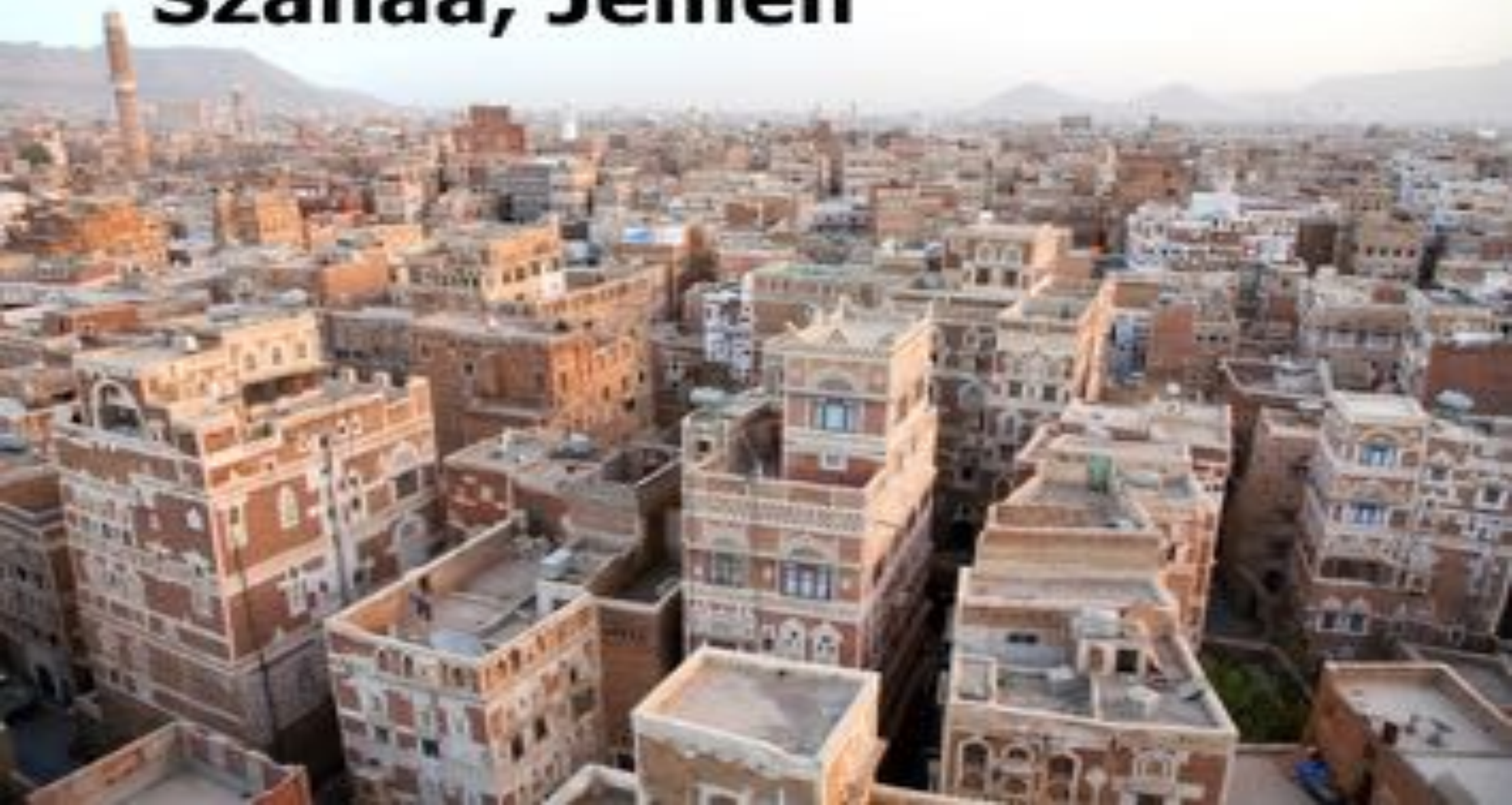
Jeruzsálem, Izrael

Kuvaitváros, Kuvait

Szanaa, Jemen

Maszkat, Omán

2. Választható feladat!

A szokások vagy a nevezetességek megismerésével szeretnél foglalkozni?

Csak az egyik feladat kötelező!

1. Milyen lehet egy muszlim nő/férfi hétköznapija?

Képzeld el vagy nézz utána az interneten, hogy milyen tevékenységeket végeznek a muszlim nők/férfiak egy nap a kulturális szokások alapján. Mivel foglalják el magukat, milyen kötelező teendőjük van egy átlagos nap? Írj erről egy max. 5 mondatos (reális) üzenetet egy barátodnak a nő vagy férfi (csak az egyik nem) szemszögéből úgy, hogy tartalmazzon 3 jellemzőt a kultúráról! Írhatod az egész napról összegezve vagy csak pl. a reggeli órákról is (öltözködés, reggeli).

2. Milyen híres nevezetességek (épületek, terek stb.) vannak a térség országaiban?

Keress az interneten képeket a híres nevezetességekről. (Az imént átlapozott képeken látható épület is lehet.) A beküldött képtár tartalmazzon legalább 5 különböző nevezetességet (5 különböző fotón), illetve írd mellé a nevét, a város nevét, ahol található, illetve egy rövid (1-2 mondatos) leírást a funkciójáról, fontosságáról vagy arról, hogy mitől híres.

Határidő: április 28. 20:00!

Beadás a szokásos módon!